

ΥΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/116/2/
31/11/2004

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Συνεδρίαση: 43/3-11-2004**

Θέμα 1ο: Επανεξέταση του αιτήματος της εταιρείας Νάξος Μπετόν Α.Ε. για εκμετάλλευση λατομείου αδρανών υλικών στο Σαγκρί της Νάξου.

Εισηγήτρια του θέματος είναι η κ. Μαρία – Μύρτη Καρατζά, Προϊσταμένη του Τμήματος Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και Αρχαιογνωστικής Έρευνας της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου αναφέρει ότι ο Σύλλογος «ΠΡΟΟΔΟΣ» είχε στείλει τον Απρίλη του έτους 2004 στην Γραμματεία του ΚΑΣ αίτηση παράστασης. Τα μέλη του Συλλόγου διαμαρτυρήθηκαν γιατί δεν προσκλήθηκαν κατά την πρόσφατη επίσκεψη της Επιτροπής Αυτοψίας στην περιοχή.

Ο κ. Αντώνιος Κλαδιάς, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, αναφέρει ότι βάσει της Απόφασης της 20^{ης} Ιανουαρίου του 2004 για την λειτουργία των Συμβουλίων (αριθμ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/14/3698/20.1.2004), το Συμβούλιο μπορεί να καλέσει προς παροχή πληροφοριών ή προς προσαγωγή στοιχείων υπηρεσιακά ή άλλα πρόσωπα, μεταξύ των οποίων και τα πρόσωπα που αφορούν στην υπόθεση που εξετάζεται. Η Απόφαση εννοεί τα πρόσωπα που υποβάλουν αίτημα, είναι άμεσα ενδιαφερόμενοι, έχουν ζητήσει να παραστούν και καλούνται υποχρεωτικά. Στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι η εταιρεία «Νάξος Μπετόν Α.Ε.» που έχει υποβάλει το αίτημα και είναι η άμεσα ενδιαφερόμενη. Η Επιτροπή για την διενέργεια της αυτοψίας δεν υποχρεούται να καλέσει τρίτα πρόσωπα, τα οποία θέλουν να παρέμβουν. Τα μέλη της ορισθείσας Επιτροπής διενεργούν την αυτοψία με την συνοδεία υπηρεσιακών παραγόντων.

Ο κ. Λάζαρος Κολώνας, Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, τονίζει ότι η υπόθεση αυτή αφορά συγκεκριμένους ιδιώτες και έτσι εξετάστηκε στο Συμβούλιο και αντιμετωπίστηκε κατ' εφαρμογή του Νόμου. Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο γνωμοδότησε για τη συγκρότηση Επιτροπής που διενήργησε την αυτοψία στον συγκεκριμένο χώρο στο Σαγκρί της Νάξου. Οι ενδιαφερόμενοι αμφισβήτησαν το πόρισμα της Επιτροπής με το επιχείρημα ότι τα μέλη της δεν επεσήμαναν τα σωστά όρια της αιτούμενης έκτασης για τη λειτουργία του λατομείου αδρανών υλικών. Νομιμοποιούνταν, πλέον, ως ενδιαφερόμενοι, να ζητήσουν την επανάληψη της αυτοψίας και αυτό έπραξαν.

Στη συνέχεια, ο κ. Κολώνας αναφέρει ότι οιοσδήποτε πολίτης ή Σύλλογος νομιμοποιείται να υποβάλει ένα υπόμνημα στον Υπουργό Πολιτισμού ή στον Γενικό Γραμματέα του ΥΠΠΟ διαμηνύοντας ότι μία υπόθεση, όπως αντιμετωπίστηκε, προσβάλλει τα μνημεία, για τα οποία όλοι οι πολίτες είναι υπεύθυνοι κατά το Σύνταγμα. Το αίτημα διαβιβάζεται στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, οι ενδιαφερόμενοι παραθέτουν τα επιχειρήματά τους και εάν διαφωνήσουν με την θέση του Συμβουλίου, το Συμβούλιο μπορεί να προτείνει να πραγματοποιήσει από κοινού με τους ενδιαφερόμενους π. χ. του Συλλόγου αυτοψία. Ο Νόμος ορίζει με

Handwritten text at the top left, possibly a date or reference number.

σαφήνεια τους ανθρώπους που εμπλέκονται. Το Συμβούλιο μπορεί να καλέσει ειδικούς εμπειρογνώμονες για να μορφώσει άποψη πάνω σε ένα ζήτημα που ενδεχομένως να μην το γνωρίζει. Στον Ν. 3028/02, άρθρο 52, παρ. 2 αναφέρονται τα εξής: «το έργο των Συμβουλίων μπορεί να υποβοηθείται, ύστερα από πρότασή τους και απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, με την ανάθεση της εξέτασης επί μέρους ζητημάτων σε επιτροπές που απαρτίζονται από ορισμένα από τα μέλη τους ή άλλους ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες και γνωμοδοτούν σε αυτά».

Ο κ. Κλαδιάς αναφέρει ότι σύμφωνα με τον Ν. 3028/02, άρθρο 52, παρ. 6 κατά τις συνεδριάσεις των Συμβουλίων, πρόσωπα των οποίων οι υποθέσεις άγονται ενώπιον του Συμβουλίου, μπορούν να παρίστανται αυτοπροσώπως ή δια δικηγόρου και να χρησιμοποιούν τεχνικούς συμβούλους, προκειμένου να εκφέρουν τις απόψεις τους και να απαντήσουν σε τυχόν ερωτήσεις των μελών ή εισηγητών. Όταν οι άμεσοι ενδιαφερόμενοι εκδηλώσουν την πρόθεσή τους να παραστούν, πρέπει υποχρεωτικά να κληθούν. Το άρθρο 52, παρ. 5 του Ν. 3028/02 εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Πολιτισμού να εκδίδει αποφάσεις, όπου θα ρυθμίζονται τα σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία των Συμβουλίων.

Στη συνέχεια η εισηγήτρια αναφέρει πως το 2003 υποβλήθηκε μια αίτηση από την εταιρεία «Νάξος Μπετόν Α.Ε.» προς την ΚΑ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων για την χορήγηση άδειας λειτουργίας λατομείου αδρανών υλικών σε έκταση 103. 500 τετραγωνικών μέτρων, στη θέση «Πλατειά Ράχη», πρώην κοινότητας Σαγκρίου. Το θέμα διαβιβάστηκε στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, το οποίο ανέβαλε την διατύπωση γνωμοδότησης, προκειμένου να διενεργηθεί αυτοψία στην συγκεκριμένη θέση, από Επιτροπή μελών του Συμβουλίου και κατόπιν το θέμα να επανέλθει στο Συμβούλιο (Πράξη:46/21-10-2003). Όταν το θέμα επανεξετάστηκε μετά την διενέργεια της αυτοψίας της Επιτροπής στην Πράξη 11/18-2-2004, το Συμβούλιο δεν διατύπωσε πάλι γνωμοδότηση, προκειμένου να επαναληφθεί η αυτοψία από την ίδια Επιτροπή, γιατί δεν είχαν παραστεί οι ενδιαφερόμενοι, για να υποδείξουν τα ακριβή όρια της λατομικής έκτασης και να εξαχθούν ακριβή συμπεράσματα για την πρόκληση ή μη έμμεσης βλάβης στον αρχαιολογικό χώρο του Ιερού του Γύρουλα και στα διάσπαρτα βυζαντινά μνημεία εντός των Ζωνών Προστασίας του ίδιου αρχαιολογικού χώρου. Το θέμα εξετάστηκε για τρίτη φορά στο ΚΑΣ τον Ιούλιο του 2004 (Πράξη:25/13-7-2004) και το Συμβούλιο γνωμοδότησε για την διενέργεια αυτοψίας από την ίδια Επιτροπή που ορίστηκε με την αρ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/74288/5071/30.12.03 Υπουργική Απόφαση και με την παρουσία των αιτουμένων. Στις 2 Αυγούστου 2004 υποβλήθηκε και ένα νέο αίτημα της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α.Ε.», σύμφωνα με το οποίο η αιτούμενη λατομική έκταση μειωνόταν στα 60.600 τ.μ. Η νέα πρόταση αναπέμφθηκε από τον Υφυπουργό Πολιτισμού στο ΚΑΣ (Πράξη: 36/22-9-2004) που γνωμοδότησε για την συγκρότηση Επιτροπής μελών του ΚΑΣ για αυτοψία στην νέα αιτούμενη έκταση των 60.600 τ. μ., η οποία πραγματοποιήθηκε στις 20 Οκτωβρίου 2004.

Η κ. Καρατζά διαβάζει στην συνέχεια στα μέλη του Συμβουλίου το πρακτικό της αυτοψίας:

«Στις 20 Οκτωβρίου 2004 η Επιτροπή, η οποία συγκροτήθηκε με την αρ. ΥΠΠΟ / ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ21/75381/4553/27.9.04 Απόφαση του ΥΠΠΟ, πραγματοποίησε αυτοψία στον προτεινόμενο από τη «Νάξος Μπετόν Α. Ε.» χώρο λατόμευσης αδρανών υλικών στην περιοχή Πλατεία Ράχη Σαγκρίου.

Στην αυτοψία δεν παρέστησαν εκ των ορισθέντων μελών οι κύριοι Η. Μαριολάκος και Δ. Κωνσταντίος, αν και προσκλήθηκαν, ενώ προσκλήθηκαν και ήταν παρόντες οι ενδιαφερόμενοι. Παρόντες επίσης ήταν η Διευθύντρια της ΔΙΠΚΑ κ. Αικ. Κυπαρίσση, ο Αρχιτέκτων της ΔΙΠΚΑ κ. Ι. Καραχάλιος και η Διευθύντρια της ΚΑ' ΕΠΚΑ κ. Μαρίζα Μαρθάρη. Χρέη Γραμματέως εκτέλεσε η καθ' ύλην αρμόδια για τη Νάξο αρχαιολόγος της ΚΑ' ΕΠΚΑ κ. Όλγα Φιλανιώτου.

Η Επιτροπή αφού περιηγήθηκε το χώρο που προτείνεται από την «Νάξος Μπετόν Α. Ε.» για εξόρυξη αδρανών υλικών, ύστερα από υλοποιημένη με ταινία στο έδαφος υπόδειξη των ορίων, απ' τους κ.κ. Ευστάθιο και Ιωάννη Λεγάκη, εκπροσώπους της Εταιρείας:

1. Διαπίστωσε ότι ο χώρος που είχε ζητηθεί με την αρχική αίτηση της εταιρείας, ήταν απολύτως ορατός απ' τον αρχαιολογικό χώρο του Γύρουλα και έτσι επιβεβαίωσε παρουσία των ενδιαφερομένων το πόρισμα της Επιτροπής του ΚΑΣ που είχε διενεργήσει την πρώτη αυτοψία στις 8 και 9/2/1004.

2. Διαπίστωσε ότι η νέα μειωμένη δραστικά πρόταση των ενδιαφερομένων μπορεί να επιτρέψει την υπό όρους εκμετάλλευση και

3. Προτείνει ομόφωνα να δοθεί η άδεια λατόμευσης αδρανών υλικών στο προτεινόμενο χώρο με τους εξής όρους, τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι δήλωσαν ότι θα αποδεχθούν:

Α) Το προς ανατολάς μέτωπο της λατόμευσης θα περιοριστεί προς τα δυτικά, έτσι ώστε να απέχει το λιγότερο από 10 έως 25 μέτρα από το ανατολικό όριο του χώρου της νέας πρότασης. Η διαφοροποίηση της ανωτέρω απόστασης μεταξύ των 10 έως 25 μέτρων, προκύπτει απ' τη διαμόρφωση των υψομετρικών καμπυλών, οι οποίες επιβάλλουν κυρίως στο μέσο και στο βόρειο τμήμα του ανατολικού ορίου, την απομάκρυνση του μετώπου προς τα δυτικά, ώστε η λατόμευση να μην είναι ορατή απ' την κοιλάδα του Γύρουλα.

Β) Η λατόμευση θα αρχίσει από τα χαμηλότερα σημεία της δυτικής πλαγιάς του υψώματος, όπου ο χώρος της νέας πρότασης.

Γ) Η εταιρεία θα πρέπει να επανέλθει με νέα αίτηση στο ΚΑΣ, για οποιαδήποτε ανανέωση της λατομικής άδειας στο μέλλον.

Δ) Θα λαμβάνεται συνεχής μέριμνα για την παγίδευση της σκόνης που θα παράγεται απ' τη δραστηριότητα του λατομείου και του σπαστήρα.

Ε) Θα χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του λατομείου μόνο η διαμορφωμένη πρόσβαση απ' το δημόσιο δρόμο Τριπόδων-Καστρακίου, αποκλεισμένης οποιασδήποτε χρησιμοποίησης του δρόμου από το Άνω Σαγκρί προς τον αρχαιολογικό χώρο του Γύρουλα, ο οποίος κατασκευάστηκε ειδικά ως πρόσβαση του μνημείου.

Στ) Η μη τήρηση των ανωτέρω όρων, να επιφέρει ανάκληση της άδειας.

Το παρόν υπογράφεται απ' τα μέλη της Επιτροπής ως ακολούθως:

Λάζαρος Κολώνας
Βασίλειος Χανδακάς
Βασίλειος Λαμπρινουδάκης
Ηώς Ζερβουδάκη»

Η κ. Καρατζά αναφέρει ότι το πρακτικό αυτοψίας συνοδεύεται από τοπογραφικό σχέδιο, όπου σημειώνεται το τμήμα το οποίο εγκρίνεται με πράσινη γραμμή και το τμήμα που εξαιρείται, για να αποφευχθεί οποιαδήποτε έμμεση βλάβη επί του αρχαιολογικού χώρου, δηλώνεται με κόκκινη γραμμή.

Ο κ. Κλαδιάς ρωτά εάν τα μνημεία είναι ορατά από την έκταση στην οποία αιτούνται να λειτουργήσει το λατομείο αδρανών υλικών.

Ο κ. Κολώνας απαντά ότι η Επιτροπή διαπίστωσε πως τα μνημεία δεν είναι ορατά.

Ο κ. Ισιδωρος Κακούρης, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων, αναφέρει ότι η Επιτροπή Αυτοψίας έλαβε υπόψη της και την παρουσία των βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων της περιοχής, τα οποία σημειώνονται στον χάρτη. Η Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων συντάσσεται με την γνώμη της Επιτροπής για τον περιορισμό του λατομείου στα νέα όρια που προτείνει η εταιρεία «Νάξος Μπετόν Α.Ε.», δεδομένου ότι από την λατομική, εντός αυτής της έκτασης, δραστηριότητα δεν θα προκληθεί άμεση ή έμμεση βλάβη σε βυζαντινά ή μεταβυζαντινά μνημεία.

Στο σημείο αυτό προσήλθαν οι κ.κ. Παβακός Αλέξανδρος, Μηχανικός Μεταλλειολόγος, εκπρόσωπος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.», Λεγάκης Ευστάθιος, Πρόεδρος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.» και Λεγάκης Ιωάννης, Αντιπρόεδρος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.».

Ο Πρόεδρος αναφέρει στους προσερχόμενους ότι το Συμβούλιο είχε γνωμοδοτήσει να διενεργηθεί αυτοψία, της οποίας η πραγματοποίηση καθυστέρησε εξαιτίας δυσμενών καιρικών συνθηκών και έκτακτων υπηρεσιακών συνθηκών.

Ο κ. Παβακός αναφέρει ότι δεν μπορούσε να παραστεί στην συγκεκριμένη αυτοψία λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων.

Ο κ. Λεγάκης αναφέρει ότι ήταν παρών κατά την διενέργεια της αυτοψίας και έδωσε απαντήσεις στα ερωτήματα που έθεσε η Επιτροπή.

Ο κ. Κλαδιάς ρωτά εάν εκείνοι συμφώνησαν με τους όρους που τέθηκαν και ο κ. Παβακός τονίζει ότι υπάρχει πλήρης συμφωνία.

Ο κ. Λαμπρινουδάκης ζητά να διευκρινίσουν οι εκπρόσωποι της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α.Ε.» εάν είναι σύμφωνοι με τον όρο να χρησιμοποιείται μόνο η δυτική πρόσβαση προς το λατομείο, δηλαδή ο δρόμος Τρίποδας-Καστράκι και όχι ο δρόμος από το Σαγκρί.

Ο κ. Λεγάκης απαντά ότι συμφωνούν και προσθέτει ότι ούτως ή άλλως ο συγκεκριμένος δρόμος είναι άβατος και δεν εξυπηρετεί.

Ο κ. Κλαδιάς ρωτά εάν υπάρχει κάποιο πρόγραμμα για την παγίδευση της σκόνης.

Ο κ. Παβακός τονίζει ότι υπάρχει διαβροχή του υλικού σε όλες τις φάσεις της επεξεργασίας και στη θραύση του και στην κοσκίνισή του και επιπλέον τα κόσκινα και οι σπαστήρες είναι σκεπασμένα και δεν υπάρχει έκλυση. Κατά τη φόρτωση του υλικού υπάρχουν σιλό και τα υλικά δεν θα είναι χύδην.

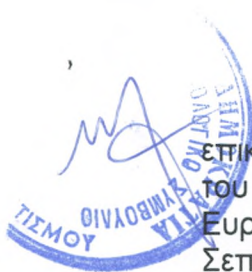
Στο σημείο αυτό αποχωρούν οι κ.κ. Παβακός Αλέξανδρος, Μηχανικός Μεταλλειολόγος, εκπρόσωπος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.», Λεγάκης Ευστάθιος, Πρόεδρος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.» και Λεγάκης Ιωάννης, Αντιπρόεδρος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.» και προσέρχονται οι κ.κ. Μαργαρίτης, Πρόεδρος τον «Εν Αθήναις Σαγκριωτών Νάξου», Βερνίκος Βασίλειος, εκπρόσωπος του Τοπικού Συμβουλίου του Δημοτικού Διαμερίσματος του Δήμου Νάξου, Ειρήνη Γρατσία, εκπρόσωπος της «Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

Ο κ. Βερνίκος αναφέρει ότι εκπροσωπεί το Τοπικό Συμβούλιο Δημοτικού Διαμερίσματος Σαγκρίου Δήμου Νάξου και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής που ανήκουν στην περιφέρεια του Τοπικού Συμβουλίου.

Ο κ. Μαργαρίτης λαμβάνει τον λόγο από τον Πρόεδρο και πληροφορεί τα μέλη του Συμβουλίου ότι ο αιτούμενος επιχειρηματίας κ. Λεγάκης κατά το έτος 1990, χωρίς να έχει καν έγκριση περιβαλλοντικών όρων και χωρίς να έχει την απαιτούμενη άδεια, ξεκίνησε σε μια μικρή έκταση που αγόρασε λατομική δραστηριότητα. Σε αυτό το σημείο ο κ. Μαργαρίτης αισθάνεται την υποχρέωση από αυτή τη θέση να εξάρει την πραγματική υπηρεσιακή ζέση της Προϊσταμένης της ΚΑ' ΕΠΚΑ κ. Μαρθάρη και της αρχαιολόγου κ. Φιλανιώτου, οι οποίες υπερέβησαν την συνήθη πρακτική των υπαλλήλων και λειτούργησαν επί του θέματος άψογα, κάνοντας τις απαιτούμενες ενέργειες, όποτε και όπου έπρεπε. Στη συνέχεια αναφέρει ότι παρ' όλες τις επεμβάσεις της ΚΑ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και της Επιθεώρησης Λατομείων Νοτίου Αιγαίου, ο συγκεκριμένος επιχειρηματίας συνέχιζε κατά καιρούς να λατομεί.

Η Επιθεώρηση Λατομείων, όταν πραγματοποίησε αυτοψία στην περιοχή και διαπίστωσε ότι ο κ. Λεγάκης λατομεί, κάλεσε τον επιχειρηματία σε απολογία. Η απολογία του κρίθηκε μη ικανοποιητική και του επεβλήθη πρόστιμο, το οποίο κατέβαλε στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Το Υπουργείο Ανάπτυξης επεκύρωσε με απόφασή του το πρόστιμο, και τότε ο επιχειρηματίας, όταν διαπίστωσε, ότι δεν έχει προοπτική να λατομεύσει αδρανή υλικά, προέβη στην εξής ενέργεια: Μετονόμασε το χώρο από «Πλατεία Ράχη» σε περιοχή «Λακτόρου», μία εναλλακτική επωνυμία της αυτής περιοχής και ενώ το αίτημά του ήταν για λατόμευση αδρανών υλικών, μετετράπη σε αίτημα λατόμευσης σχιστολιθικών πλακών. Στην συνέχεια, υπέβαλε Μελέτη Περιβαλλοντικών Όρων, που βέβαια δεν προχώρησε ποτέ και συνάμα, στην αρχή του έτους, άρχισε να επαναλειτούργει ένα σπαστηριοτριβείο, το οποίο έχει νομίμως στην περιοχή, με άδεια του Νομάρχη, όπως εκ του Νόμου προβλέπεται, χωρίς όμως και πάλι να τηρεί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις που ορίζονται από τη συγκεκριμένη άδεια. Συγκεκριμένα, η άδεια λατόμευσης προβλέπει μεταξύ άλλων ότι οι ταινίες και τα φορτηγά που μεταφέρουν τα υλικά πρέπει να είναι σκεπασμένα, πράγμα το οποίο δεν τηρεί ο επιχειρηματίας, κ. Λεγάκης και δεδομένου ότι οι πιο συχνοί άνεμοι στην περιοχή είναι βόρειοι, είναι επόμενο η σκόνη να

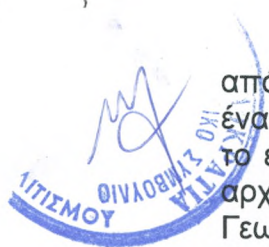

επικάθεται προς την νότια πλευρά, όπου βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος του Γύρουλα για τον οποίο η ΕΟΚ έχει δαπανήσει σοβαρά κονδύλια. Η Ευρωπαϊκή Ένωση βράβευσε τον αρχαιολογικό χώρο του Γύρουλα στις 11 Σεπτεμβρίου 2004, ύστερα από εισήγηση της «Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς». Για την δραστηριότητα που έχει αναπτύξει παράλληλα ο κ. Λεγάκης στην περιοχή χρειάστηκε ένας αγώνας τεσσάρων ετών μέχρι τώρα για να την μορφοποιήσουμε, χωρίς να έχει καμιά απολύτως άδεια. Ζητά να διανοηθούν πόσο ασύδοτα θα λειτουργήσει ο κ. Λεγάκης όταν θα έχει και άδεια. Το σπαστηριοτριβείο κατά την λειτουργία του χρησιμοποιεί μεγάλα φορτηγά οχήματα, τα οποία είναι υπερφορτωμένα και έχουν καταστρέψει πλήρως το οδικό δίκτυο, το οποίο οδηγεί και προς τον Γύρουλα, γεγονός που επισημαίνει και η Προϊσταμένη της ΚΑ΄ ΕΠΚΑ, κ. Μαρθάρη.

Ο κ. Μαργαρίτης συνεχίζει λέγοντας ότι καταθέτει ένα συνοπτικό σημείωμα με όλα τα σχετικά που αναφέρονται στην εν γένει παράνομη δραστηριότητα του κ. Λεγάκη, ο οποίος κάποια στιγμή υπέβαλε αίτηση προς την ΚΑ΄ ΕΠΚΑ, η οποία εισήχθη στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Νήσων Νοτίου Αιγαίου που με γνωμοδότησή του την απέρριψε με το σκεπτικό το οποίο αναφέρεται στο κατατεθέν υπόμνημα του συλλόγου «ΠΡΟΟΔΟΣ». Πρόκειται για μία έκθεση με θέμα «Παράνομη Λειτουργία της Εταιρείας Νάξος Μπετόν Α.Ε», ούτως ώστε να διαπιστώσει το Συμβούλιο την εκτροπή από τη νομιμότητα. Τέλος, ο κ. Μαργαρίτης τονίζει ότι επί του θέματος δεν υπάρχει εναντίωση μόνο του Συλλόγου «Η ΠΡΟΟΔΟΣ» και του Τοπικού Δημοτικού Διαμερίσματος αλλά και της ολόκληρης ανεπιφυλάκτως των κατοίκων και του Σαγκρίου και της μείζονος ευρύτερης περιοχής. Στο υπόμνημα μεταξύ άλλων επισυνάπτεται μια κατάσταση που απαριθμεί περίπου 700 υπογραφές. Όσον αφορά στο επικαλούμενο επιχείρημα της μη ύπαρξης ορατότητας από τον αρχαίο ναό της Δήμητρας στον Γύρουλα, ο κ. Μαργαρίτης επισημαίνει ότι ο Νόμος του 2002 «Περί της Προστασίας του Περιβάλλοντος» αντιμετωπίζει το θέμα της ορατότητας με την προσθήκη και κάποιων άλλων συνολικά συντρεχόντων στοιχείων. Επομένως, το επιχείρημα της μη πρόκλησης έμμεσης βλάβης επί των αρχαιοτήτων δεν μπορεί να λειτουργήσει νομικά από μόνο του, αλλά κατά συρροή με άλλα στοιχεία που αποτελούν αναγκαίες προϋποθέσεις. Κατά την άποψη του κ. Μαργαρίτη, ο κ. Λεγάκης έχει την τάση να διευρύνει τον χώρο και ήδη έχει αγοράσει κάποια όμορα κτήματα και μελλοντικά ενδέχεται να τεθεί ζήτημα της ορατότητας επί των αρχαιοτήτων, η οποία θα είναι κραυγαλέα.

Ο κ. Βερνίκος τονίζει ότι ως μέλος του Τοπικού Συμβουλίου Δημοτικού Διαμερίσματος Σαγκρίου Δήμου Νάξου εκπροσωπεί τους φορείς της τοπικής κοινωνίας και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής, καθώς η συγκεκριμένη περιοχή απαρτίζεται από μια έκταση, η οποία καταλήγει στις παραλίες, όπου είναι χτισμένα τουριστικά καταλύματα, ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια και μικρές τουριστικές μονάδες. Γύρω από την περιοχή της επιχείρησης του κ. Λεγάκη, στην ανατολική πλευρά, στην «Πλατεία Ράχη», απλώνονται σε όλη την έκταση αρχαιολογικά μνημεία, με κυριότερο το ναό της θεάς Δήμητρας, που απέχει 1563 μέτρα, σύμφωνα με το τοπογραφικό διάγραμμα και οι ναοί του Αγίου Ιωάννου, του Αγίου Νικολάου και της Αγίας Παρασκευής, γιατί το αιτούμενο λατομείο είναι επάνω στη ραχοκοκκαλιά του βουνού. Στην δυτική πλευρά βρίσκεται σε

απόσταση δύο χιλιομέτρων περίπου το Σαγκρί. Επάνω στο βουνό μέσα σε ένα κτήμα βρίσκεται η Αγία Φωτεινή και σε 200 μέτρα απόσταση περίπου το εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου, στον πέριξ χώρο του οποίου, υπάρχουν αρχαιολογικά ευρήματα. Ακριβώς κάτω από το εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου από την δυτική πλευρά περνά η κεντρική ασφαλτος, η οποία ξεκινά από την πόλη της Νάξου, διασχίζει τα χωριά και καταλήγει στις παραλίες, στο νοτιότερο σημείο, που είναι η περιοχή του Αλικού και πιο πέρα ακόμα προς τα αριστερά βρίσκεται μία μονάδα bungalows, το λεγόμενο Πυργάκι. Εάν λειτουργήσει λατομείο σε αυτό το σημείο, οι δονήσεις των εκρήξεων θα προκαλέσουν ρωγμές σε όλα τα αρχαία μνημεία που είναι πέτρινα και ετών, με κίνδυνο να γκρεμιστούν. Επίσης, η σκόνη που θα αναδύει το λατομείο, θα εξαπλώνεται σε όλη την περιοχή. Επίσης, στον δρόμο μεταξύ του Γύρουλα και του Σαγκριού και του ναού της θεάς Δήμητρας υπάρχει ένας αγροτικός χωματόδρομος που διασχίζει το όριο της ιδιοκτησίας του κ. Λεγάκη. Σε απόσταση 50 μέτρων από το όριο αυτό βρίσκεται η εγκατάσταση του εργοστασίου του κ. Λεγάκη, που λειτουργεί σήμερα. Ο συγκεκριμένος δρόμος είναι αγροτικός-κοινοτικός και το Τοπικό Συμβούλιο σκοπεύει να τον εντάξει σε κάποιο τεχνικό πρόγραμμα, για να γίνει σωστός δρόμος.

Ο Πρόεδρος ρωτά τον κ. Βερνίκο, εάν έχει να καταθέσει κάποια απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου ή του ευρύτερου Δήμου στον οποίο υπάγεται.

Ο κ. Βερνίκος αναφέρει ότι έχει στη διάθεσή του το υπόμνημα του Τοπικού Συμβουλίου και τονίζει για τον δρόμο ότι είναι αγροτικός δρόμος που συναντά την ασφαλτο, η οποία πηγαίνει προς το Αλικό. Οπότε τα τουριστικά λεωφορεία και όποιο άλλο τουριστικό όχημα πηγαίνουν να επισκεφτούν τον ναό της θεάς Δήμητρας, μπορούν από αυτό το δρόμο, να κερδίσουν τουλάχιστον 5 χλμ., διαδρομή, διότι τώρα για να πάει κάποιος στις παραλίες, πρέπει να γυρίσει πίσω, να έρθει στο Σαγκρί και να πάρει το δρόμο των Τουμπακάδων και να συναντήσει την ασφαλτο που κατευθύνεται προς τις παραλίες.

Η κ. Γρατσία παίρνει τον λόγο και τονίζει ότι είναι γενική διαπίστωση πως τα λατομεία έχουν γίνει πληγή για την Νάξο. Η διαπίστωση αυτή, βέβαια, δεν αφορά στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Το ερώτημα που θέτει είναι, εάν έχει εκπονηθεί τεκμηριωμένη μελέτη για το συγκεκριμένο λατομείο που να αφορά σε όλη την περιοχή που βρίθκει αρχαίων και βυζαντινών μνημείων. Η γνώμη της «Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτιστικής Κληρονομιάς» είναι να μην λειτουργήσει το λατομείο στην συγκεκριμένη περιοχή και εφ' όσον δεν έχει συνταχθεί μελέτη, τουλάχιστον να απαιτηθεί η εκπόνησή της. Το δεύτερο ερώτημα που τίθεται είναι ποιος θα προστατεύσει τον χώρο, δεδομένου ότι ο πρότερος βίος των συγκεκριμένων ανθρώπων δείχνει ότι ακολουθούν την παρανομία και τις καταπατήσεις. Η κ. Γρατσία διερωτάται, επίσης, ποιος θα εγγυηθεί, ότι βάζοντας τις προδιαγραφές για να μην φαίνεται το λατομείο, οι ιδιοκτήτες του λατομείου δεν θα προχωρήσουν παραπέρα και πιθανολογεί ότι μέσα σε λίγα χρόνια οι συνέπειες θα γίνουν φανερές για όλα τα μνημεία. Επικαλείται τα λόγια του αείμνηστου Gruben στη λαϊκή συνέλευση που έγινε, πως αυτό θα είναι καταστροφή για τον αρχαιολογικό χώρο. Το πιο σημαντικό, όμως, είναι ότι εφέτος όλος ο αρχαιολογικός χώρος του Γύρουλα, όπως έχει διαμορφωθεί, έχει πάρει το πρώτο βραβείο από την

«EUROPA NOSTRA» και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Καταθέτει, επίσης, το περιοδικό της EUROPA NOSTRA, που για πρώτη φορά μπαίνει ο συγκεκριμένος αρχαιολογικός χώρος στο εξώφυλλο του και το ARCHAEOLOGY, που έχει ένα μεγάλο αφιέρωμα στο Σαγκρί και στα Ίρια Νάξου. Οι σχετικές φωτογραφίες αυτό που αναδεικνύουν είναι ο περιβάλλον χώρος, γιατί είναι απείρου φυσικού κάλλους. Διερωτάται με ποιο δικαίωμα μπορούν να δημιουργήσουν ένα λατομείο σε ένα χώρο που έχει γίνει διεθνώς γνωστός και έχει βραβευτεί για αυτό που είναι.

Ο κ. Μαργαρίτης προσθέτει ότι αυτή την στιγμή διενεργείται ανάκριση για να εξακριβωθεί, εάν η λατομική δραστηριότητα ρυπαίνει το περιβάλλον, σύμφωνα με τον Νόμο περί Περιβάλλοντος.

Ο κ. Ιωάννης Τουράτσογλου, επίτιμος Διευθυντής του Νομισματικού Μουσείου, ρωτά τους παρισταμένους για το ιδιοκτησιακό καθεστώς του χώρου, στον οποίο ζητεί ο κ. Λεγάκης να διεξάγει λατομικές έρευνες ή εργασίες.

Ο κ. Μαργαρίτης απαντά ότι ο κ. Λεγάκης αγόρασε εκεί ένα κτήμα εκτάσεως 17 στρεμμάτων. Διερωτάται, όμως, με ποια προοπτική μπορεί να υπάρξει λατομική δραστηριότητα μέσα σε ένα τόσο περιορισμένο χώρο. Ο κ. Μαργαρίτης τονίζει ότι ο Δήμος κατά το έτος 1999 κατέθεσε ένα αίτημα, και ακολούθησε η έκδοση μιας απόφασης μίσθωσης του κοινοτικού χώρου εκτάσεως περίπου 100 στρεμμάτων. Σύμφωνα με τον Ν. 2915/93 «Περί Λατόμευσης», η μίσθωση όμορης λατομικής δραστηριότητας ισοδυναμεί με την εκ του παραθύρου χορήγηση άδειας λατόμευσης. Ο Σύλλογος «ΠΡΟΟΔΟΣ» επενέβη στην απόφαση του Δήμου, την οποία προσέβαλε βάσει του Νόμου. Η απόφαση του Δήμου ακυρώθηκε και επανήλθε η προτέρα κατάσταση. Ο κ. Μαργαρίτης εκτιμά ότι εάν ο Σύλλογος είχε αφήσει να εκδοθεί η συγκεκριμένη απόφαση, όλη η κορυφογραμμή της «Πλατειάς Ράχης» θα ήταν «κρανίου τόπος» σήμερα.

Ο Πρόεδρος ρωτά τον κ. Βερνίκο, εάν υπάρχει απόφαση του Δ.Δ. Σαγκρίου Νάξου, διότι προσκόμισε ένα χειρόγραφο υπόμνημα, το οποίο υπογράφει ο κ. Βερνίκος κατ' εξουσιοδότηση του Προέδρου του Δημοτικού Διαμερίσματος. Ο Πρόεδρος παρατηρεί ότι στο έγγραφο δεν υπάρχει έντυπη μορφή του Δημοτικού Διαμερίσματος.

Ο κ. Βερνίκος απαντά ότι συνεκλήθη το Τοπικό Συμβούλιο και έλαβε απόφαση και ο Πρόεδρος μη δυνάμενος να παρουσιαστεί ο ίδιος προσωπικά, εξουσιοδότησε εκείνον. Αυτή η απόφαση κοινοποιήθηκε και στον Δήμο Νάξου.

Ο κ. Κλαδιάς επισημαίνει ότι ο κ. Βερνίκος έπρεπε να είχε προσκομίσει ένα αντίγραφο της απόφασης του Τοπικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται στον ίδιο να παραστεί στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και να υποστηρίξει τις απόψεις αυτές.

Ο κ. Βερνίκος υποστηρίζει ότι έφυγε για την Νάξο και δεν υπολόγισε ότι μέσα σε αυτό το διάστημα μπορούσε να συγκληθεί το ΚΑΣ.

Ο κ. Βασίλειος Λαμπρινουδάκης, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ρωτά την κ. Γρατσία αν η μελέτη για την οποία μίλησε είναι περιβαντολλογική. Η κ. Γρατσία απαντά ότι πρόκειται για Μελέτη Περιβαλλοντικών Όρων, η οποία θα αφορά στις επιπτώσεις που θα έχει το λατομείο στους αρχαιολογικούς χώρους και σε όλα τα γύρω μνημεία. Επίσης είναι σημαντικό και το θέμα του δρόμου που οδηγεί στον Γύρουλα,

γιατί περνά από το λατομείο και πια κανείς θα βλέπει το λατομείο και μετά θα οδηγείται στον αρχαιολογικό χώρο.

Ο κ. Κολώνας ρωτά την κ. Γρατσία ποιους θεωρεί αρμοδίους για την προστασία των μνημείων και η κ. Γρατσία απαντά την ίδια την πολιτεία και τους ίδιους τους πολίτες.

Ο κ. Κολώνας διερωτάται εάν η πολιτεία, η οποία είναι η καθ' ύλην αρμόδια χορηγήσει την έγκριση της λειτουργίας του λατομείου, αυτό θα μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν ενδιαφέρεται για την προστασία των μνημείων.

Η κ. Γρατσία εκφράζει την προσωπική της άποψη, ότι, εάν η πολιτεία δώσει άδεια για την συγκεκριμένη θέση, δεν θα επιδείξει ενδιαφέρον για τον αρχαιολογικό χώρο.

Ο κ. Κολώνας επισημαίνει ότι ο κ. Μαργαρίτης επικαλέστηκε μια σειρά άλλων προβλημάτων που θα προκύψουν από την ενδεχόμενη λειτουργία του λατομείου, που αφορούν στην βλάβη των κατοίκων και των σπιτιών και των τουριστικών καταλυμάτων. Στη συνέχεια ρωτά τον κ. Μαργαρίτη, εάν για την χορήγηση άδειας από το Υπουργείο Ανάπτυξης, ζητήθηκε η σύμφωνη γνώμη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εάν ζητήθηκε, διερωτάται γιατί ο κ. Μαργαρίτης δεν απευθύνεται εκεί. Εάν δεν ζητήθηκε, ο κ. Κολώνας απορεί για ποιον λόγο ο Σύλλογος «ΠΡΟΟΔΟΣ» δεν αγωνίζεται να συμπεριληφθεί στην διαδικασία και αυτή η άδεια που πρέπει να χορηγείται από τις τοπικές κοινωνίες καθ' όσον αφορά στην σκόνη, στη διακίνηση των οχημάτων και σε όλα τα υπόλοιπα. Διερωτάται για ποιον λόγο αναφέρονται στο Συμβούλιο αυτά τα ζητήματα για τα οποία δεν είναι εκείνο αρμόδιο.

Ο κ. Μαργαρίτης τονίζει ότι όσον αφορά στην νομοτελειακή διαδικασία, όταν πρέπει να εκδοθεί μια τέτοια άδεια, η αρμόδια Νομαρχία είναι και η καθ' ύλην αρμόδια. Η πράξη του Νομάρχου, είναι εκτελεστή πράξη, αναρτάται στη Νομαρχία για κάποιο χρονικό διάστημα και υποτίθεται ότι κατ' αυτό τον τρόπο γίνεται ευρέως γνωστή. Εάν δεν υπάρξουν ενστάσεις οριστικοποιείται. Ωστόσο στη συγκεκριμένη λειτουργία ο σύλλογος «ΠΡΟΟΔΟΣ» παρενέβη και προς τον Νομάρχη και προς τον εισαγγελέα, ο οποίος έχει ξεκινήσει προκαταρκτική εξέταση και έρευνα, προκειμένου ο κ. Λεγάκης να παραπεμφθεί με βάση τον Νόμο περί της μόλυνσης του περιβάλλοντος. Συνάμα, αποτανθήκαμε στον Νομάρχη και ζητήσαμε αν μη τι άλλο τουλάχιστον την προσωρινή ανάκληση της αδείας του σπαστηριοτριβείου. Η συγκεκριμένη Νομαρχία ακόμα δεν έχει απαντήσει.

Ο κ. Λαμπρινουδάκης τονίζει ότι, όπως ειπώθηκε, η ιδιόκτητη έκταση είναι 17 στρέμματα, ενώ η αιτούμενη έκταση εκμετάλλευσης είναι περίπου 60 στρέμματα. Ρωτά, εάν γνωρίζει ο κ. Μαργαρίτης τι είναι η υπόλοιπη έκταση.

Ο κ. Μαργαρίτης επισημαίνει ότι όταν έγινε η αυτοψία συνέβη το εξής: Ο κ. Λεγάκης βάζοντας μια κόκκινη ταινία περιέφραξε με πασσάλους δημοτικό χώρο έκτασης 70 στρεμμάτων και όταν μετέβη στην Νάξο η Επιτροπή του ΚΑΣ για την αυτοψία έδειξε ότι αυτός είναι ο χώρος, στον οποίο θα διεξάγει λατομική δραστηριότητα. Κατά τη γνώμη του ο κ. Λεγάκης εξαπάτησε την Επιτροπή. Όταν αυτό έγινε αντιληπτό, το Τοπικό Συμβούλιο συνήλθε εκτάκτως και έλαβε απόφαση, την οποία ως μη έχων ίδια νομική προσωπικότητα και ως εκ τούτου, μη δυνάμενο ιδίας ενεργείας την κατέθεσε στο Δήμο Νάξου με το αίτημα της άμεσης διενέργειας

ασφαλιστικών μέτρων και κινείται αυτή η διαδικασία. Ο κ. Μαργαρίτης αναφέρει ότι τα πρακτικά του Τοπικού Συμβουλίου και το αίτημά του στο Δήμο υπάρχουν στο υπόμνημα που κατέθεσε.

Ο Πρόεδρος ρωτά, γιατί δεν είναι παρών ο Δήμος Νάξου που είναι ο αμέσως ενδιαφερόμενος και ο έχων την αρμοδιότητα και τη νομιμότητα της παρουσίας και για ποιον λόγο δεν έχει προσκομισθεί καμία απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος παρατηρεί ότι ο Σύλλογος κατέθεσε ένα χειρόγραφο υπόμνημα χωρίς καμία σφραγίδα.

Ο κ. Βερνίκος πιστεύει ότι πρόκειται για αμέλεια του Δήμου, εφόσον ο Σύλλογος συνεδρίασε νομίμως και διαβίβασε την απόφασή του στο Δημοτικό Συμβούλιο και αυτό αδρανή.

Ο Πρόεδρος επισημαίνει στη συνέχεια τα εξής: πρώτον, ότι το έργο στο Σαγκρί, για το οποίο δικαίως χαιρόνται, είναι έργο το οποίο χρηματοδότησε η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ελληνικό Κράτος. Άρα η πολιτεία δεν θα στραφεί εναντίον αυτού. Η όποια απόφαση της πολιτείας σταθμίζει όλα τα δεδομένα. Τα υπονοούμενα για ολιγωρία της πολιτείας δεν μπορούν να τίθενται και να αιωρούνται. Δεύτερον, ότι το Συμβούλιο είναι ένα γνωμοδοτικό όργανο υψηλού κύρους, το οποίο σταθμίζει, επίσης, όλα τα δεδομένα. Η Επιτροπή Αυτοψίας έχει ένα κύρος, αποτελείται από έγκριτους επιστήμονες και δεν είναι δυνατόν να αφήνει κάποιος υπονοούμενα εναντίον της.

Στο σημείο αυτό απεχώρησαν οι κ. κ. Μαργαρίτης, Β. Βερνίκος, Ειρήνη Γρατσία.

Ο κ. Κλαδιάς αναφέρει ότι σύμφωνα με τον Ν. 3028/02, άρθρο 10, παρ. 2, απαγορεύεται η εκμετάλλευση λατομείου οικοδομικών υλικών, η διενέργεια μεταλλευτικών ερευνών και η εκμετάλλευση μεταλλείων, καθώς και ο καθορισμός λατομικών περιοχών, χωρίς έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, η οποία χορηγείται εντός τριών μηνών από την περιέλευση στο Υπουργείο Πολιτισμού της αίτησης και των σχεδιαγραμμάτων που προβλέπονται από την μεταλλευτική και λατομική νομοθεσία. Στη συνέχεια, ρωτά εάν υπάρχουν κάποια διαγράμματα, όπου φαίνεται η έκταση, δεδομένου ότι τα όρια αμφισβητήθηκαν.

Ο κ. Λαμπρινουδάκης επισημαίνει ότι η Επιτροπή Αυτοψίας δεν εξαπατήθη. Η Επιτροπή Αυτοψίας κλήθηκε να διαπιστώσει, εάν η αιτούμενη έκταση βλάπτει ή όχι τις αρχαιότητες και δεν την απασχολεί η κυριότητα του χώρου.

Ο κ. Βασίλειος Χανδακάς, Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης Μνημείων και Τεχνικών Έργων, αναφέρει ότι υπεδείχθη στην Επιτροπή μια έκταση περίπου 50 στρεμμάτων, η οποία δεν θίγει άμεσα ή έμμεσα το μνημείο και οι ίδιοι δεν θα κάνουν έλεγχο τίτλων κυριότητας.

Ο Πρόεδρος προσθέτει ότι η έκταση σημειώνεται στο υποβληθέν σχεδιάγραμμα, όπου δηλώνεται και η απόσταση από τον αρχαιολογικό χώρο, του μηχανικού Εμμανουήλ Βαρλάμη, ο οποίος φέρει και την ευθύνη σύνταξης του σχεδίου.

Ο κ. Κολώνας υποστηρίζει ότι ή υπάρχει ένα Συμβούλιο που λειτουργεί σύμφωνα με τον Νόμο ή ένα Συμβούλιο που βασίζεται ποικιλότροπα ως προς την γνωμοδότησή του, είτε σε Συλλόγους, είτε σε άλλους παράγοντες. Δεν επιτρέπεται να τίθεται σε αμφισβήτηση η αρμοδιότητα της Ελληνικής Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και να φαίνεται ότι

εκείνοι οι οποίοι πράγματι φροντίζουν και αγωνίζονται για τα μνημεία είναι οι Σύλλογοι ή άλλοι.

Ο Πρόεδρος τονίζει ότι οι πολίτες άσκησαν ένα νόμιμο δικαίωμα τους, εκδήλωσαν ενδιαφέρον και κλήθηκαν να παραστούν και να εκφράσουν την άποψη τους. Όμως ο σύλλογος «ΠΡΟΟΔΟΣ» δεν κατέθεσε κανένα επίσημο έγγραφο, αλλά υπομνήματα σε φωτοτυπίες που δεν είναι επικυρωμένες. Υπάρχουν υπογραφές, δεν αμφισβητείται αυτό, είναι ψηφίσματα και λοιπά. Δεν υπάρχει, όμως, έγγραφο από τον αρμόδιο Δήμο, ούτε κάποια απόφαση από το Τοπικό Δημοτικό Διαμέρισμα. Ακριβώς για αυτά που αναφέρονται διενεργήθηκε η αυτοψία και τα πρόσωπα που συμμετείχαν σε αυτήν ήταν άμεσα εμπλεκόμενα, όπως ο κ. Λαμπρινουδάκης και υπήρξε μια ολόπλευρη προσέγγιση του θέματος από την Επιτροπή, δεδομένου ότι τέθηκαν συγκεκριμένοι και αυστηροί όροι έναντι του αρχικού αιτήματος των 103.000 τετραγωνικών μέτρων και έγινε η υποχώρηση στα 60.600 τ. μ. Σαφώς η πρόταση της Επιτροπής Αυτοψίας και οι όροι που θέτει εξασφαλίζουν όλες τις προϋποθέσεις προστασίας του χώρου του μνημείου, ακόμα και την προσπέλαση προς το μνημείο. Ταυτόχρονα, και οι πολίτες, που ασκούν κάποια παραγωγική δραστηριότητα, έχουν κάποια δικαιώματα νομικά κατοχυρωμένα.

Η κ. Καρατζά προβαίνει στο σημείο αυτό πάλι σε ανάγνωση των όρων που θέτει η Επιτροπή.

Ο Πρόεδρος παρουσιάζει στη συνέχεια, αφού επισημάνθηκαν από το σύνολο των κατατεθέντων εγγράφων, τα δύο έγγραφα τα οποία κατατέθηκαν και περιλαμβάνουν επίσημους φορείς. Το ένα είναι από το Δημοτικό Διαμέρισμα Σαγκρίου προς τον Δήμο Νάξου, με ημερομηνία 26/10/2004 που αναφέρει: «Σας καταθέτουμε συνημμένο ακριβές απόσπασμα Πρακτικού της από 22/10/2004 συνεδρίασης του Τοπικού Συμβουλίου και σας παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες». Το ακριβές απόσπασμα του Πρακτικού αναφέρει ότι η εταιρεία «Νάξος Μπετόν Α.Ε.» έχει οριοθετήσει με πασσάλους και με κορδέλα αυθαίρετα δημοτικό χώρο και ότι το Τοπικό Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα να ζητήσει από τον Δήμο άμεση προσφυγή σε ασφαλιστικά μέτρα προς αποκατάσταση της ομαλότητας. Το δεύτερο έγγραφο είναι ένα ψήφισμα δακτυλογραφημένο, φέρει δύο υπογραφές, δεν φέρει σφραγίδα που υπάρχει στο προηγούμενο και αναφέρει ότι: «Ομόφωνα αποφασίζουμε, διαμαρτυρόμεθα έντονα για την εσπευσμένη απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου Δήμου Νάξου να δημοπρατηθεί έκταση 80 στρεμμάτων με σκοπό την δημιουργία λατομείου αδρανών υλικών σε εμφανή θέση...». Δεν φέρει ημερομηνία, φέρει δύο υπογραφές, του κ. Προέδρου, Στυλιανού Σκορδιαλού, και του κ. Αθανασίου Μαργαρίτη.

Ο κ. Κολώνας καταθέτει ότι παρανόμως εισήχθησαν ενώπιον του Συμβουλίου τα θέματα των Συλλόγων και των οποιωνδήποτε άλλων ενδιαφερόμενων. Ο οιοσδήποτε πολίτης ή Σύλλογος νομιμοποιείται να παραστεί σε ένα Συμβούλιο, όταν έρθει αυτόνομο το θέμα ως θέμα του Συλλόγου. Υποβάλλει ένα υπόμνημα στον Υπουργό και παρακαλεί να εξετασθεί από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο το αίτημά τους και τότε συζητείται το θέμα.

Ο κ. Κλαδιάς αναφέρει ότι σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση του Ιανουαρίου του 2004 το Συμβούλιο μπορεί να καλέσει προς παροχή πληροφοριών ή προσαγωγή στοιχείων υπηρεσιακά ή άλλα πρόσωπα που

νομίζει ότι μπορεί να τον διαφωτίσουν, μεταξύ των οποίων και τα πρόσωπα, που αφορά η υπόθεση, τα οποία εφ' όσον έχουν ζητήσει να παραστούν καλούνται υποχρεωτικά. Συνεχίζει λέγοντας ότι τα επιχειρήματα από την πλευρά των παραστάντων Συλλόγων και του Τοπικού Συμβουλίου δεν αφορούν αρχαιολογικά θέματα, αφορούν άλλα θέματα που ίσως εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων Υπηρεσιών οι οποίες θα δώσουν την άδεια για την λειτουργία του λατομείου, κατόπιν της άδειας της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας που προηγείται. Ο κ. Κλαδιάς σημειώνει ότι είπαν ότι δεν πρέπει να δοθεί η άδεια, διότι με την μέχρι τώρα πολιτεία της η εταιρεία «Νάξος Μπετόν Α. Ε.» έχει δείξει ότι παρανομεί, άρα θα παρανομήσει και στο μέλλον. Ακόμα και αν είναι αληθές ότι η εταιρεία «Νάξος Μπετόν Α. Ε.» παρανομεί, το Συμβούλιο δεν το γνωρίζει και δεν μπορεί να πάρει θέση, βάσει της υπόθεσης ότι κάποιος θα παραβιάσει την άδεια στο μέλλον.

Ο κ. Χρονόπουλος πιστεύει ότι το υποβληθέν τοπογραφικό σχέδιο χρήζει συμπλήρωσης, δεδομένου ότι λείπουν οι διαστάσεις και οι συντεταγμένες. Η νομοθεσία απαιτεί να αναγράφονται επάνω οι διαστάσεις και οι ιδιοκτησίες και να υπάρχει δήλωση του Ν. 105 περί υλοποίησης των ορίων.

Ο κ. Κολώνας υποστηρίζει ότι τα σχετικά με τη λειτουργία, την υλοποίηση επί της μισθωμένης έκτασης και τις συντεταγμένες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Ανάπτυξης, που έχει ειδική Υπηρεσία για αυτά τα θέματα. Για αυτά τα ζητήματα θα επιληφθεί η οικονομική Εφορία, που εκμισθώνει μια περιοχή, και οι ιδιοκτήτες που θα αντιδράσουν σε περίπτωση καταπάτησης. Το ΚΑΣ και η Επιτροπή ενδιαφέρονται να ελέγξουν κατά πόσο από την λειτουργία αυτού του λατομείου θα θιγούν έμμεσα ή άμεσα, οπτικά ή οτιδήποτε άλλο, οι αρχαιότητες. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή προχώρησε σε επιπλέον προβλέψεις προστατευτικές για τα μνημεία και έθεσε όρους και για την οδό πρόσβασης και για την αποφυγή ρύπανσης από την σκόνη.

Ο κ. Κλαδιάς τονίζει ότι σύμφωνα με τον Ν.3028/02 άρθρο 10 παρ.2 η έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού για την εκμετάλλευση λατομείου και τον καθορισμό λατομικών περιοχών χορηγείται κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου εντός 3 μηνών από την περιέλευση στο Υπουργείο Πολιτισμού της αίτησης και των σχεδιαγραμμάτων που προβλέπονται από τη μεταλλευτική και λατομική νομοθεσία.

Ο κ. Χανδακός επισημαίνει ότι ως μέλος της Επιτροπής που πραγματοποίησε την αυτοψία καλύπτεται από το διάγραμμα, είδαν τις υψομετρικές καμπύλες και θεωρούν πως με τον τρόπο που διαμορφώθηκε εν τέλει το λατομείο δεν θίγει τον αρχαιολογικό χώρο. Το τυπικό μέρος για το σχεδιάγραμμα πρέπει να το δει η Υπηρεσία. Το Συμβούλιο γνωμοδοτεί για το αν η έκταση που σημειώθηκε στο σχεδιάγραμμα, όπως κατατέθηκε και όπως το είδε η Επιτροπή κατά την διενέργεια της αυτοψίας, βλάπτει ή όχι από πλευράς αρχαιολογικού Νόμου τα μνημεία της περιοχής.

Ο κ. Λαμπρινουδάκης ρωτά εάν το συγκεκριμένο σχεδιάγραμμα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία, τα οποία εξασφαλίζουν την ελεγχόμενη υλοποίηση του πορίσματος της Επιτροπής.

Στο σημείο αυτό προσκλήθηκαν πάλι οι κ.κ. Παβακός Αλέξανδρος, Μηχανικός Μεταλλειολόγος, εκπρόσωπος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α.Ε.», Λεγάκης Ευστάθιος, Πρόεδρος της εταιρείας

«Νάξος Μπετόν Α. Ε.», Λεγάκης Ιωάννης, Αντιπρόεδρος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.».

Ο κ. Κλαδιάς ρωτά τους εκπρόσωπους της εταιρείας, εάν το σχεδιάγραμμα, βάσει του οποίου διενεργήθηκε η αυτοψία είναι το ίδιο που ορίζεται από τη μεταλλευτική ή λατομική νομοθεσία και αν έχει υποβληθεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης.

Ο κ. Παβακός αναφέρει ότι είναι το ίδιο και φυσικά τροποποίησαν την έκταση, η οποία μειώθηκε στα 60.600 τ. μ.

Ο Πρόεδρος ρωτά εάν η μεταλλευτική και λατομική νομοθεσία προβλέπει το σχεδιάγραμμα αυτού του τύπου.

Ο κ. Παβακός απαντά ότι το σχεδιάγραμμα εκπονήθηκε με αυτές τις προδιαγραφές. Είναι σχέδιο κλίμακας 1:5000 με όλη την ευρύτερη περιοχή σε 500 μ. και ακόμη περισσότερο. Συνεχίζει λέγοντας ότι το σχέδιο το έχουν υποβάλει, προσαρμοσμένο βέβαια, στα νέα όρια για ορισμένη έκταση και έχει και τις εγκρίσεις όλων των αρμόδιων Υπηρεσιών βάσει του σχεδιαγράμματος.

Ο κ. Κλαδιάς ρωτά βάσει ποιών σχεδιαγραμμάτων έχουν πάρει αυτές τις γνωμοδοτήσεις.

Ο κ. Παβακός απαντά ότι τις έχουν πάρει βάσει του σχεδιαγράμματος που η εταιρεία είχε καταθέσει και στο οποίο δηλώνονται οι συντεταγμένες και η αποτύπωση της έκτασης των 103 στρεμμάτων με τη μόνη διαφορά ότι κατόπιν η έκταση περιορίστηκε στα 60 στρέμματα. Βέβαια καθώς το όλον περιέχει το έλασσον και αυτό είναι βασική αρχή του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όταν υπάρχουν γνωμοδοτήσεις για τα 103 στρέμματα ισχύουν και για τα 60 στρέμματα. Δεν πρόκειται για έκταση για την οποία δεν έχουν γνωμοδοτήσει.

Ο κ. Κλαδιάς ρωτά εάν το προηγούμενο τοπογραφικό σχέδιο των 103 στρεμμάτων είχε επικυρωθεί από κάποια Διεύθυνση του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Ο κ. Παβακός επισημαίνει ότι το τοπογραφικό σχέδιο δεν επικυρώνεται, αλλά όλες οι αρμόδιες Διευθύνσεις είχαν γνωμοδοτήσει θετικά επ' αυτού.

Ο Πρόεδρος ρωτά, εάν οι εκπρόσωποι της εταιρείας έχουν καταθέσει τις προαναφερόμενες γνωμοδοτήσεις.

Ο κ. Παβακός απαντά αρνητικά, αλλά θεωρεί ότι τις έχει λάβει υπ' όψιν η Αρχαιολογική Υπηρεσία και η ΚΑ' ΕΠΚΑ καθώς το αίτημα είναι παλιό. Τονίζει ότι ούτως ή άλλως εφόσον η άδεια, εάν τυχόν εκδοθεί από τον Υπουργό Πολιτισμού θα είναι στα 60 στρέμματα, δεν δημιουργείται δικαίωμα για μεγαλύτερη έκταση. Το αίτημα αυτομάτως θα τροποποιηθεί και θα εξετασθεί πλέον για την μικρή έκταση. Δεν υπάρχει δικαίωμα για την εταιρεία πέρα των 60 στρεμμάτων.

Ο κ. Χρονόπουλος ισχυρίζεται ότι το τοπογραφικό σχέδιο έχει κάποιες ελλείψεις. Ο Νόμος επιβάλλει να αναγράφονται οι διαστάσεις των πλευρών και θα έπρεπε να σημειώνονται, έστω και στοιχειωδώς, οι ιδιοκτησίες. Πρέπει, επίσης, να υπάρχει μια υπεύθυνη δήλωση του Νόμου 105 περί Υλοποίησης των Ορίων. Ο τοπογράφος που το έχει συντάξει δεν φέρει την ευθύνη για την υλοποίηση των ορίων επί του εδάφους.

Ο κ. Παβακός απαντά ότι οι προδιαγραφές των τοπογραφικών περί λατομείων καθορίζονται από τον Ν. 669, για την μεταλλευτική νομοθεσία. Οι προδιαγραφές είναι η ευρύτερη περιοχή να φαίνεται σε 500 μέτρα, η

κλίμακα του σχεδίου να είναι 1:5000, και να υπάρχει πίνακας εξαρτημένος από το εθνικό τριγωνομετρικό δίκτυο. Όλες οι προϋποθέσεις πληρούνται στο συγκεκριμένο τοπογραφικό σχέδιο. Ο Νόμος δεν ορίζει ότι πρέπει να αναγράφονται τα μήκη των πλευρών, καθώς οι εκτάσεις των λατομείων είναι πολύ μεγάλες. Επίσης, οι ιδιοκτησίες δεν εξετάζονται πουθενά κατά την διαδικασία των γνωμοδοτήσεων. Οι ιδιοκτησίες εξετάζονται και αξιολογούνται κατά την διαδικασία αδειοδότησης από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, διότι το δικαίωμα λατομικής εκμετάλλευσης, ανήκει αποκλειστικά στον ιδιοκτήτη του εδάφους. Σε περίπτωση που κάποιος ενδιαφερόμενος έχει λάβει όλες τις θετικές γνωμοδοτήσεις και κρίσεις των Υπηρεσιών, τις περιβαλλοντικές άδειες και την τεχνική μελέτη εκμετάλλευσης, αν δεν προκύπτει και δεν δικαιολογεί λεπτομερώς και επακριβώς το δικαίωμα εδαφοχρησίας, είτε με μισθώσεις είτε με συμβόλαια αγοράς, δεν μπορεί να πάρει ποτέ άδεια εκμετάλλευσης. Η αξιολόγηση της εδαφοχρησίας είναι στο τελικό στάδιο της διαδικασίας. Οι γνωμοδοτήσεις των Υπηρεσιών εξετάζουν ανάλογα με την αρμοδιότητα τους.

Στο σημείο αυτό απεχώρησαν οι κ.κ. Παβακός Αλέξανδρος, Μηχανικός Μεταλλειολόγος, εκπρόσωπος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α.Ε.», Λεγάκης Ευστάθιος, Πρόεδρος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.», Λεγάκης Ιωάννης, Αντιπρόεδρος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α. Ε.».

Ο κ. Κλαδιάς κρίνει σύμφωνα με τα όσα ακούστηκαν ότι το υποβληθέν σχεδιάγραμμα έχει τις προϋποθέσεις που απαιτεί η λατομική νομοθεσία.

Ο κ. Κολώνας πληροφορεί τα μέλη του Συμβουλίου ότι η Επιτροπή Αυτοψίας εντόπισε in situ τα σημεία, όπως αυτά αποτυπώνονται επί του τοπογραφικού σχεδίου με την βοήθεια του μηχανικού της ΔΙΠΚΑ κ. Ι. Καραχάλιου και μετακίνησε το όριο κατά περιορισμό 10 με 25 μέτρα.

Η εισηγήτρια διατυπώνει τη γνωμοδότηση ως εξής:

Κατόπιν όλων των προαναφερθέντων, το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο αφού έλαβε υπόψιν του τον Νόμο 3028/02 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», την εισήγηση του αρμοδίου εισηγητή επί του θέματος καθώς και τα στοιχεία του φακέλου γνωμοδοτεί ομόφωνα υπέρ της έγκρισης του αιτήματος της εταιρείας «Νάξος Μπετόν Α.Ε.», για εκμετάλλευση λατομείου αδρανών υλικών, στο Σαγκρί της Νάξου, έκτασης 60.600 τ.μ., η οποία παριστάνεται με ορθογώνιες αζιμουθιακές συντεταγμένες εξαρτημένες από το Εθνικό Τριγωνομετρικό Δίκτυο στο υποβληθέν τοπογραφικό διάγραμμα, με ημερομηνία Ιουλίου του 2004, του Τοπογράφου Μηχανικού Εμμ. Βαρσαμή, σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:

1. Το προς ανατολάς μέτωπο της λατόμευσης θα περιοριστεί προς τα δυτικά, έτσι ώστε να απέχει το λιγότερο από 10 έως 25 μέτρα από το ανατολικό όριο του χώρου της νέας πρότασης. Η διαφοροποίηση της ανωτέρω απόστασης μεταξύ των 10 έως 25 μέτρων προκύπτει από την διαμόρφωση των υψομετρικών καμπυλών, οι οποίες επιβάλλουν κυρίως στο μέσον και στο βόρειο

10/10/2023
10/10/2023
10/10/2023

10/10/2023

- τμήμα του ανατολικού ορίου την απομάκρυνση του μετώπου προς τα δυτικά, ώστε η λατόμευση να μην είναι ορατή από την κοιλάδα του Γύρουλα.
2. Η λατόμευση θα αρχίσει από τα χαμηλότερα σημεία της δυτικής πλαγιάς του υψώματος, όπου ο χώρος της νέας πρότασης.
 3. Η εταιρεία θα πρέπει να επανέλθει με νέα αίτηση στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο για οποιαδήποτε ανανέωση της λατομικής άδειας στο μέλλον.
 4. Θα λαμβάνεται συνεχής μέριμνα για παγίδευση της σκόνης που θα παράγεται από την δραστηριότητα του λατομείου και του σπαστήρα.
 5. Θα χρησιμοποιείται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του λατομείου μόνο η διαμορφωμένη πρόσβαση από το δημόσιο δρόμο Τριπόλεων - Καστρακίου, αποκλεισμένης οποιασδήποτε χρησιμοποίησης του δρόμου από το Άνω Σαγκρί προς τον αρχαιολογικό χώρο του Γύρουλα, ο οποίος κατασκευάστηκε ειδικά ως πρόσβαση του μνημείου.
 6. Η μη τήρηση των ανωτέρω όρων θα επιφέρει ανάκληση της άδειας.

Ο Πρόεδρος
Χρήστος Ζαχόπουλος

Η Γραμματέας
Γεωργία Γεωργοπούλου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΣ

Μαρία Λαγογιάννη